

NİZAMİ QULU oğlu CƏFƏROV

akademik

Ümumi dilçilik kafedrasının müdiri

İş telefonu: (+99412) 510 - 05 - 49

Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin müdiri

İş telefonu: 012-498-97-89

QISA BİOQRAFİK MƏLUMAT

- ❖ 1959-cu il sentyabrın 21-də Ağstafa rayonunda anadan olub.
- ❖ 1966-1977-ci illərdə Ağstafa rayonu Yenikənd tam orta məktəbində təhsil alıb.
- ❖ 1977-1982-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universitetinin) Filologiya fakültəsində təhsil alıb və həmin universiteti **fərqlənmə** diploma ilə bitirib.
- ❖ 2000-ci ildən (2000-ci il), (2005-ci il), (2010-cu il), (2015-ci il) Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatıdır.
- ❖ Ailəlidir, iki övladı var.

ELMİ DƏRƏCƏ VƏ ELMİ ADLARI

- ❖ 1985-ci ildə “Azərbaycan dilində sadə cümlənin struktur-semantik inkişafı” mövzusunda dissertasiya müdafiə edərək filologiya elmləri namizədi alimlik dərəcəsinə alıb.
- ❖ 1991-ci ildə “XVII əsr Azərbaycan ədəbi dili” mövzusunda dissertasiya müdafiə edərək filologiya elmləri doktoru alimlik dərəcəsi alıb.
- ❖ 1993-cü ildə professor elmi adını alıb.
- ❖ 2001-ci ildə AMEA-nın müxbir üzvü seçilib.
- ❖ 2017-ci ildə AMEA-nın həqiqi üzvü seçilib.

ƏMƏK FƏALİYYƏTİ

- ❖ 1985-1987-ci illərdə Azərbaycan EA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun elmi işçisi.
- ❖ 1987-1993-cü illərdə “Ədəbiyyat və incəsənət” qəzetində (indiki “Ədəbiyyat qəzeti”) tənqid və ədəbiyyatşünaslıq şöbəsinə müdiri.
- ❖ 1993-1999-cu illərdə BDU-nun Türkologiya kafedrasının professoru.
- ❖ 1994-2002-ci illərdə BDU-nun Filologiya fakültəsinin dekanı.
- ❖ 1999-cu ildə Filologiya fakültəsində “Dədə Qorqud” elmi-tədqiqat laboratoriyasını yaradaraq onun müdiri təyin olunub.
- ❖ 2000-2017-ci illərdə Bakı Dövlət Universitetinin Ümumi dilçilik kafedrasına müdiri.
- ❖ 2001-ci ildən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin sərəncamı ilə Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin müdiri təyin edilib.
- ❖ 2019-cu ildən Bakı Dövlət Universitetinin Ümumi dilçilik kafedrasının müdiri.

TƏDRİS ETDİYİ FƏNLƏR

- ❖ Türkologiya
- ❖ Ümumi dilçilik

TƏDQIQAT SAHƏSİ

- ❖ Azərbaycan dili tarixi
- ❖ Ümumi türkologiya
- ❖ Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi
- ❖ Azərbaycan türkcəsinin milliləşməsi və Azərbaycanşünaslığın əsasları və inkişafı tarixi
- ❖ Qədim türk və türk xalqları ədəbiyyatı tarixi və müasir ədəbi proseslə bağlı problemlər.

ÇAP OLUNMUŞ ƏSƏRLƏRİ

Kitablar

- ❖ 1990, Cənubi Azərbaycanda ədəbi dil: normalar, üslublar. Bakı, Elm.
- ❖ 1991, Füzulidən Vəqifə qədər. Bakı: Yazıçı.
- ❖ 1993, Dolan, kəfkarim, dolan. Bakı: Yazıçı.
- ❖ 1994, Türk dili: 9 və 10-11-ci siniflər üçün dərslik/T.Hacıyev, N. Cəfərov. Bakı: Öyrətmən, 1994.

-
- ❖ 1995, Azərbaycan türkcəsinin milliləşməsi tarixi. Bakı.
 - ❖ 1996, Bəxtiyar Vahabzadə: (portret-oçerk). Bakı: Azərbaycan, 1996.
 - ❖ Azərbaycan dili: IX sinif üçün dərslik. Bakı: Təhsil, 1996.
 - ❖ 1997, “Koroğlu”nun poetikası. Bakı, BUN, 1997.
 - ❖ 1998, Azərbaycan dili: 10-11-ci siniflər üçün dərslik. Bakı: Təhsil, 1998.
 - ❖ 1998, Türk dünyası: xaos və kosmos 1998.
 - ❖ 1999, Eposdan kitaba. Bakı, Maarif, 1999.
 - ❖ 1999, Genезisdən tipologiyaya
 - ❖ 2000, Azərbaycan mədəniyyəti məsələləri
 - ❖ 2001, Azərbaycanşünaslıq məsələləri, Bakı, BUN.
 - ❖ 2002, Heydər Əliyev, Bakı, 2002. 2 ç.s. 1000 nüsxə.
 - ❖ 2002, Azərbaycanşünaslığa giriş. Bakı, AzAtaM.
 - ❖ 2002, Türkiyə Atatürkün, Azərbaycan Heydər Əliyevin əsəridir –N.Cəfərov (müsahibələr).B., AzAtaM, 2002.
 - ❖ 2003, Sössür, de Ferdinand “Ümumi dilçilik kursu”. Tərc., Bakı: BDU nəş., 2003.
 - ❖ 2004, Qədim türk ədəbiyyatı B.,AzAtaM, 2004.
 - ❖ 2004, Klassiklərdən müasirlərə. Bakı: Çarşıoğlu, 2004.
 - ❖ 2004, Azərbaycan: Heydər Əliyevdən İlham Əliyevə. (Nizami Cəfərov, Dəyanət Osmanlı). 2004.
 - ❖ 2004, Heydər Əliyev və Azərbaycan, Atatürk və Türk dünyası. Bakı: Elm,2004.
 - ❖ 2004, İlham Əliyev. (Nizami Cəfərov, Dəyanət Osmanlı). 2004.
 - ❖ 2005, Professor Sadiq Tural. (Nizami Cəfərov, Nazir Əhmədli). 2005.
 - ❖ 2005, Azərbaycanşünaslığın əsasları. Bakı, Pedaqogika, 2005.
 - ❖ 2006, Türk xalqlarının ədəbiyyatı. Qədim dövr,2006.
 - ❖ 2007, Türk xalqlarının ədəbiyyatı (4 cildə) .2007
 - ❖ 2007, Nizami Cəfərov Seçilmiş əsərləri – Seçilmiş əsərləri I cild. (5 cildə) Bakı. “Elm”, 2007.
 - ❖ 2007,Nizami Cəfərov Seçilmiş əsərləri – Seçilmiş əsərləri II cild (5 cildə) Bakı. “Elm”, 2007.
 - ❖ 2007, Nizami Cəfərov Seçilmiş əsərləri – Seçilmiş əsərləri III cild (5 cildə) Bakı. “Elm”, 2007.
 - ❖ 2007, Nizami Cəfərov Seçilmiş əsərləri – Seçilmiş əsərləri IV cild. (5 cildə) Bakı. “Elm”, 2007.
 - ❖ 2007, Nizami Cəfərov Seçilmiş əsərləri – Seçilmiş əsərləri V cild. (5 cildə) Bakı. “Elm”, 2007.
 - ❖ 2008, Atatürkün Azərbaycan siyasəti. (Nizami Cəfərov, Mehmet Akif Tural). 2008.
 - ❖ 2008, Ədəbiyyat: Ümumtəhsil məktəblərinin 11-ci sinfi üçün dərslik. Bakı: Çarşıoğlu, 2008.
 - ❖ 2009, Azərbaycan dili lüğət tərkibinin təkmilləşdirmə prosesinin riyazi təhlil problemləri. (Nizami Cəfərov, E.Şahbazov, İ.Niyazova) 2009.
 - ❖ 2009, Türk dünyasının yeni lideri. (N.Cəfərov, O.Musayev, V.Osmanlı) . 2009.
 - ❖ 2010, Nizami Cəfərov. Yunus Oğuz: Düşüncə Yazıçısı. Bakı, “Elm və təhsil”, 2010.
 - ❖ 2010, Prof.Dr. Nizami Cəfərov . Bir dilçilinin xatirələri.
 - ❖ 2010. Nizami Cəfərov. Vədadi Babanlı. 2010.
 - ❖ 2011, Tarixin müasirliyi... müasirliyin tarixi. Bakı, “Elm və təhsil”, 2011.
 - ❖ 2012, Professor Nizami Cəfərov. Zəhmətkeş alim, tanınmış dilçi-türkoloq. Bakı. “Elm və təhsil”, 2012.
 - ❖ 2012, Azərbaycan xalqının tarixi və ya tərcümeyi-halı. Bakı, İrfan, 2012.
 - ❖ 2012, Ədəbiyyat: Ümumtəhsil məktəblərinin 8-ci sinfi üçün dərslik. Bakı: Xəzər, 2012.
 - ❖ 2012, Ümumtəhsil məktəblərinin 10-cu sinfi üçün dərslik. Bakı: Çarşıoğlu, 2012.
 - ❖ 2013, Nizami Cəfərov. Açıq məktublar. 2013.
 - ❖ 2013, Atatürkün Azərbaycan siyasəti: (öz dili ilə) Nizami Cəfərov,Mehmet Akif Tural Atatürkün Azərbaycan siyasəti.
 - ❖ 2013, Nizami Cəfərov. Professor Gövhər Baxşəliyeva. Bakı, AzAtaM, “Elm və təhsil”, 2013, 100 səh.
 - ❖ 2014, Nizami Cəfərov. Hidayət. Bakı, AzAtaM, “Elm və təhsil”, 2014, 40 səh.
 - ❖ 2014, Nizami Cəfərov: Azərbaycan xalqının tarixi və ya “tərcümeyi hal”ı (Azərbaycan və ingilis dillərində) Bakı, AzAtaM, 2014.
 - ❖ 2014, Prof.Dr.Nizami Jafarov The history or the “autobiography” of the azerbaijan people. (İngilis dilində) Translator: İlaha Abdullayeva AzAtaM,”Nurlan”,Baku 2014.
 - ❖ 2014, Nizami Cəfərov: Azərbaycan xalqının tarixi və ya “tərcümeyi hal”ı (Azərbaycan və ingilis dillərində) Bakı, AzAtaM, 2014.
 - ❖ 2014, Nizami Cəfərov, Nəsimə İsmayilqızı. Mirəfsəl Təbib və qa bir şairin poetikası.
 - ❖ 2015, Nizami Cəfərov .Gülağa Tənhanın poeziyası. Bakı. Çarşıoğlu,2015,92 səh.
 - ❖ 2015, Nizami Cəfərov. Elçin Bakı, “AzAtaM”, “Elm və təhsil”, 2015,68 səh.
-

- ❖ 2015, Nizami Cəfərov. Səməd Vurğun...Və Səmədoğlular Bakı, “AzAtaM”, “Elm və təhsil”, 2015, 160 səh.
- ❖ 2016, Nizami Cəfərov, Vuqar Sərdarov, Altay Cəfərov Azərbaycançılıq ideologiyasının etnoqrafik əsasları. Bakı, “AzAtaM”, “Elm və təhsil”, 2016, 216 səh
- ❖ 2016, Nizami Cəfərov. Türkün dünyasından Türk dünyasına. (türkoloji etüdlər). Bakı, “AzAtam”, “Elm və təhsil”, 2016, 108 səh.
- ❖ 2016, Nizami Cəfərov. Möhsün Nağısoylu Bakı, AzAtam, “Elm və Təhsil”, 2016, 56 səh.
- ❖ 2016, Nizami Cəfərov. Türkologiyaya giriş. Bakı, AzAtam, “Elm və Təhsil”, 2016, 248 səh.
- ❖ 2016, Nizami Jafarov. Selected articles. *Translator: İlaha Abdullayeva* Bakı, AzAtam, “Science and Education”, 2016, 151 p.
- ❖ 2016, Nizami Cəfərov Ədəbiyyatın müstəqilliyindən müstəqilliyin ədəbiyyatına Bakı, AzAtam, “Elm və Təhsil”, 2016
- ❖ 2016, Nizami Cəfərov. Afaq Məsud dünyası Bakı, AzAtam, “Elm və Təhsil-1”, 2016
- ❖ 2016, Nizami Cəfərov. Etnoloji etüdlər. Bakı, AzAtam, “Elm və Təhsil”, 2016
- ❖ 2016, Nizami Cəfərov. Keçən günlərin dastanı. Bakı-2016. 216 səh.
- ❖ 2017, Nizami Cəfərov. Türkologiyanın müasir problemləri AzAtam, “Elm və təhsil” Bakı, 2017
- ❖ 2018, Nizami Cəfərov. Dolan kəfəkirim, dolan. Bakı “Elm və təhsil” 2018, 192 səh.
- ❖ 2018, Nizami Cəfərov. Ədəbiyyat söhbətləri. Bakı . 2018, 388 səh.
- ❖ 2018, Türkologiya. (Nizami Cəfərov, Aysel Qəribli, Emin Qəribli), Bakı, “STV-TRANS”, 2018, 292 s.

Sayı 500-dən çox olan elmi əsərlərin, o cümlədən monoqrafiyanın müəllifidir. Əsərləri Türkiyə və İranda da nəşr edilmişdir.

Metodik göstəriş və proqramlar

- ❖ Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Elmi-Metodik Şurası “Azərbaycan dili və ədəbiyyatı” bölməsinin üzvü kimi orta ümumtəhsil məktəbləri üçün Azərbaycan dili proqramlarının, dərsliklərinin hazırlanmasında iştirak etmişdir.

ELMİ-PEDAQOJİ NAİLİYYƏTLƏRİ, TƏLTİFLƏRİ, MÜKAFATLARI, FƏXRİ ADLARI

- ❖ 2000-ci il 11 fevral tarixində Azərbaycan Respublikasının “Əməkdar elm xadimi” fəxri adına layiq görüldü.
- ❖ 2019-cu ildə “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilib.

İCTİMAİ FƏALİYYƏTİ

- ❖ 1995-1996-cı illərdə Azərbaycan Respublikası Ali Attestasiya Komissiyasının (AAK) filologiya elmləri üzrə Ekspert Şurasının üzvü seçilib.
- ❖ 1997-ci ildə isə AAK Dilçilik üzrə ixtisaslaşmış Doktorluq Şurasının üzvü olub.
- ❖ 1997-ci ildə Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Elmi-Metodik Şurası “Azərbaycan dili və ədəbiyyatı” bölməsinin sədri təyin olunub.
- ❖ 1998-ci ildə AAK Dilçilik üzrə ixtisaslaşmış Doktorluq Şurasının sədri seçilib.
- ❖ 2003-cü ildə AAK-ın filologiya elmləri üzrə Ekspert Şurasının sədri təyin edilib.
- ❖ Azərbaycan-Türkiyə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəridir.
- ❖ Azərbaycan-Qırğızıstan, Azərbaycan-Küveyt parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun üzvüdür.
- ❖ Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür.
- ❖ Dünya Alpaqut Federasiyasının prezidentidir.